Lietas Nr. 11250019116
Lietas arhīva Nr. K19-0199-16/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Kuldīgā 2016.gada 9.novembrī

Kuldīgas rajona tiesa,
tiesnese Liena Jansone,
piedaloties prokurorei Gunai Lapsai,
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas. Izskatot lietu, tiesa

k o n s t a t ē j a

/pers. A/ izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību) nelielā apmērā šādos apstākļos:

2016.gada 3.aprīlī ap plkst. 19.30, būdams alkohola ietekmē, atrodoties SIA "Vita mārkets" veikalā "Elvi", kas atrodas Skrundas novadā, Skrundā, Ventas ielā 16, nolēma izdarīt svešas, kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību). Realizējot savu noziedzīgo nodomu, /pers. A/ no veikala alkoholisko dzērienu plaukta tīši, slepeni, mantkārīgu tieksmju vadīts nozaga 0,5 litru tilpuma degvīna "Arsenič bumbieru" pudeli vērtībā par 7,89 EUR, kuru aizbāza aiz drēbēm un, par to nesamaksājot, šķērsoja veikala kases zonu un aizgāja no veikala.

Tādējādi /pers. A/ar savām darbībām nodarīja cietušajai SIA "Vita mārkets" mantisko zaudējumu par kopējo summu 7,89 EUR.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā.

Pirmstiesas procesā cietusī SIA "Vita mārkets" bija pieteikusi materiālā kaitējuma kompensāciju 7,89 EUR, kuru tiesas izmeklēšanā neuzturēja un tiesai adresētajā rakstveida iesniegumā cietušās pārstāve ir norādījusi, ka apsūdzētais uzņēmumam radītos zaudējumus ir sedzis.

Apsūdzētais /pers. A/ tiesas sēdē savu vainu apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas atzina pilnībā, t.i., pilnībā atzina apsūdzībā norādītos faktiskos apstākļus, to juridisko kvalifikāciju, atzina saskaņā ar apsūdzību norādīto zaudējumu apmēru. Apsūdzētais nožēloja izdarīto, izteica lūgumu un piekrita neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, pilnībā apzinādamies pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas, ka šajā apsūdzībā spriedums ir pārsūdzams tikai daļā par tiesas piespriesto sodu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem, kas viņam tiesas izmeklēšanā izskaidrots.

Ņemot vērā apsūdzētā attieksmi pret izvirzīto apsūdzību, prokurora iztiesāšanā izteikto viedokli, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmās daļas nosacījumiem tiesa nolēma neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, jo apsūdzētais pilnīgi atzīst sevi par vainīgu viņam izvirzītajā apsūdzībā, tiesai, iepazīstoties ar lietas materiāliem, nav šaubu par apsūdzētā /pers. A/ vainīgumu viņam izvirzītās apsūdzības apjomā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas un apsūdzētais piekrīt pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā.

Tiesa uzskata, ka /pers. A/ vaina apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas ar lietas materiāliem ir pierādīta pilnīgi, viņa izdarītais noziedzīgais nodarījums ir kvalificējams pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas – zādzība nelielā apmērā, un par šī noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu /pers. A/ ir sodāms.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu pierādījumu analīze un uzskaitījums attiecībā par noziedzīga nodarījuma kvalifikāciju spriedumā netiek norādīts.

No lietas materiāliem redzams, ka apsūdzētais /pers. A/ agrāk sodīts divas reizes:

1. 2008.gada 12.maijā Kuldīgas rajona tiesā pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas ar naudas sodu 1365,96 EUR (960 LVL), atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 2 gadiem, ar Kuldīgas rajona tiesas 2010.gada 1.oktobra lēmumu naudas sods aizstāts ar arestu uz 24 dienām, sods (arests) izciests 2010.gada 9.decembrī;
2. 2016.gada 16.decembrī Saldus rajona tiesā pēc Krimināllikuma 193.panta otrās daļas, 175.panta trešās daļas ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu 6 mēnešiem, sods nav izciests (lietas 41.-44.lapa).

Pēdējā gada laikā administratīvi sodīts nav (lietas 45.lapa).

Tiesas sēdē apsūdzētais paskaidroja, ka viņa apgādībā nepilngadīgu personu nav. Pēc apsūdzētā teiktā /pers. A/ laika posmā no 2010.gada līdz 2015.gada oktobrim ir dzīvojis un strādājis Anglijā. Apsūdzētais paskaidroja, ka šajā lietā izskatāmo noziedzīgo nodarījumu viņš esot izdarījis savas muļķības dēļ, jo esot bijis saderējis ar citām personām par to, ka viņš varēs no veikala nozagt alkohola pudeli. Attiecībā uz saviem nākotnes plāniem apsūdzētais paskaidroja, ka pēc soda izciešanas viņš plāno atgriezties Anglijā un tur strādāt. Vienlaikus apsūdzētais paskaidroja, ka, ja viņam šajā lietā tiks piespriests sods piespiedu darbu veidā, tad viņš šādu soda veidu ir gatavs izciest, jo uz Angliju viņš varētu doties ne ātrāk kā pus gadu pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas.

Attiecībā par veselību stāvokli apsūdzētais paskaidroja, ka viņam nav nekādu veselības problēmu, kas liegtu viņam strādāt fizisku darbu. Līdz ar to apsūdzētais tiesas sēdē apliecināja, ka nav tādu veselības problēmu, kas viņam liegtu izciest sodu, tostarp piespiedu darba sodu.

Nosakot soda veidu un mēru, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 35. un 46.pantu ņem vērā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļus, motīvus, nodarīto kaitējumu, apsūdzētā personību, atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta otro daļu apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas klasificējas kā mazāk smags noziegums, par kuru paredzēta atbildība brīvības atņemšanas uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgas brīvības atņemšanas, piespiedu darbu vai naudas soda veidā. Vērtējot šā noziedzīgā nodarījuma raksturu, tiesa ņem vērā, ka šādu kriminālprocesu uzsāk tikai pēc personas pieteikuma, kurai nodarīts kaitējums. Minētais dod pamatu prezumpcijai, ka sabiedrības interešu apdraudējums šāda noziedzīga nodarījuma rezultātā vērtējams kā

neliels, ja salīdzina ar citiem mazāk smagiem noziegumiem, par kuriem kriminālprocess tiek veikts sabiedrības interesēs.

Izvērtējot radīto kaitējumu, tiesa ņem vērā, ka ar noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu apsūdzētais nodarījis cietušajai mantisku kaitējumu 7,89 EUR, kas saskaņā ar likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 22.pantā noteikto ir vērtējams kā neliels mantiskais zaudējums, jo nodarījuma izdarīšanas brīdī tas nepārsniedz Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu (370 EUR). Radīto kaitējumu tiesa atzīst kā minimālu zaudējumu pelnošam tirdzniecības uzņēmumu tīklam.

Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 1.punkts paredz atbildību mīkstinošu apstākli, ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs pieteicies par vainīgu, vaļsirdīgi atzinies un nožēlojis izdarīto. Pēc likuma jēgas šo apstākli par atbildību mīkstinošu var atzīt, ja pastāv visu triju likumā norādīto darbību kopums, bet šajā kriminālprocesā nav konstatēta noziedzīga nodarījuma izdarītāja pieteikšanās par vainīgu. Tomēr apstākli, ka apsūdzētais vaļsirdīgi atzinies izdarītajā noziedzīgajā nodarījumā un izdarīto nožēlojis, tiesa uzskata par iespējamu atzīt kā atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otrajā daļā paredzēto. Bez tam par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atbilstoši Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 3.punktam atzīst to, ka apsūdzētais labprātīgi ir atlīdzinājis cietušajai ar noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu.

Par apsūdzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atbildību pastiprinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu ir atzīstama noziedzīgā nodarījuma izdarīšana alkohola ietekmē.

Nosakot soda veidu un apmēru apsūdzētajam /pers. A/, tiesa izvērtēja prokurores viedokli par apsūdzētajam piemērojamo sodu - piespiedu darba noteikšanu 150 stundu apmērā, galīgo sodu nosakot saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piektās daļas nosacījumiem - noteiktajam sodam izskatāmajā lietā pilnībā pievienojot ar 2016.gada 18.augusta Saldus rajona tiesas spriedumu noteikto sodu – brīvības atņemšana uz 1 gadu 6 mēnešiem, soda termiņā ieskaitot apcietinājumā pavadīto laiku no 2010.gada 25.oktobra līdz 2010.gada 27.oktobrim un no 2016.gada 4.aplīļa līdz sprieduma izskatāmajā lietā spēkā stāšanās dienai.

Apsūdzētais prokurores viedoklim par piemērojamā soda veidu un mēru pretargumentus neizteica, norādot, ka viņš saprot, ka par izdarīto noziedzīgo nodarījumu viņam ir jāsaņem sods.

Izvērtējot apsūdzētā /pers. A/ personību, tiesa ņem vērā paša apsūdzētā attieksmi, kas ir tiesas izmeklēšanā paustā nožēla un solījums turpmāk neizdarīt likumpārkāpumus. Apsūdzētais apliecināja, ka ir izvērtējis savu noziedzīgo rīcību un izdarījis secinājumus. Tiesas vērtējumā apsūdzētais /pers. A/ noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā nebija pietiekami kritisks cēloņu un seku kopsakarību izvērtēšanā un izpratnē. Tiesas ieskatā apsūdzētais nepietiekami apzinās alkohola negatīvo ietekmi uz rīcību un lēmumiem, kurus apsūdzētais pieņem alkohola reibumā. Pēc raksturojošo ziņu pārbaudes gaitā uzdotiem jautājumiem un saņemtajām atbildēm tiesai ir radusies pārliecība, ka apsūdzētajam pastāv recidīva risks, jo tiesas ieskatā apsūdzētais nav pilnībā izpratis likumpaklausību kā prioritāti un pamatu normālai funkcionēšanai sabiedrībā.

Vienlaikus, izvērtējot visu minēto un Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas soda sankcijā paredzētos soda veidus, tiesa ņem vērā, ka saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta ceturto daļu brīvības atņemšanas sodu par mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Kā redzams no lietas materiāliem (lietas 41.-44.lapa), apsūdzētais nekad iepriekš par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu nav bijis sodīts ar piespiedu darba sodu. Līdz ar to tiesa atzīst, ka, neraugoties uz apsūdzētā kopumā negatīvi vērtējamo personību, lietā nav izdarāmi secinājumi, ka attiecībā pret apsūdzēto Krimināllikumā noteiktie soda piemērošanas mērķi nav sasniedzami ar soda veidu, kas nav saistīts ar brīvības atņemšanu. Tādējādi tiesas ieskatā par šajā lietā izskatāmā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, lai sasniegtu soda mērķi, kas ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu un panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, apsūdzētajam /pers. A/ nosakāms Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas soda sankcijā paredzētais sods – piespiedu darbs.

Saskaņā ar Krimināllikuma 40.panta pirmo daļu piespiedu darbs ir piespiedu iesaistīšana sabiedrībai nepieciešamajos darbos, ko notiesātais izcieš kā sodu, veicot dzīves vietas apvidū piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba vai mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības.

Piespiedu darbu tiesa atzīst par efektīvu, audzinošu un atbilstošu sodu apsūdzētajam /pers. A/. Tiesas izraudzītā soda veida piemērošanai nav objektīvu šķēršļu, jo apsūdzētais ir darba spējīga persona, un tiesas sēdē nav iegūti pierādījumi apstākļiem, kas liegtu viņam izciest tādu soda veidu kā piespiedu darbs. Piespiedu darbu kā sodu tiesa atzīst par atbilstošu izskatāmā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturam. Piespiedu darbs ir otrs vieglākais pamatsods, tas ir mazāk personas brīvību ierobežojošs, tajā pašā laikā tas ir pietiekami reāli izjūtams sods ar soda publiskuma elementu, lai sasniegtu spriedumā no likuma atreferēto kriminālsoda mērķi.

Nosakot piemērojamā soda – piespiedu darbi mēru, tiesa, ņemot vērā to, ka lietā ir konstatēti divi atbildību mīkstinoši apstākļi, atzīst, ka apsūdzētajam piemērojamais piespiedu darba sods ir nosakāms tuvāk tā Krimināllikumā noteiktajam minimālajam šī soda veida apmēram. Vienlaikus, ņemot vērā, ka lietā ir konstatēts arī viens apsūdzētā atbildību pastiprinošs apstāklis, tad tiesa atzīst, ka piespiedu darba sods nav nosakāms tā Krimināllikumā noteiktajā minimālajā apmērā.

Izlemjot jautājumu par galīgā soda noteikšanu izskatāmajā lietā, tiesa ņem vērā, ka /pers. A/ noziedzīgo nodarījumu izskatāmajā lietā ir izdarījis pirms Saldus rajona tiesas 2016.gada 18.augusta sprieduma, ar kuru viņam sods noteikts ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu un 6 mēnešiem, spēkā stāšanās 2016.gada 11.oktobrī.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, ja pēc sprieduma spēkā stāšanās konstatēts, ka persona vainīga vēl citā noziedzīgā nodarījumā, ko tā izdarījusi pirms sprieduma spēkā stāšanās pirmajā lietā, tad, ievērojot Krimināllikuma 50.panta trešās daļas nosacījumus, ja vismaz viens no noziedzīgajiem nodarījumiem, kas veido noziedzīgu nodarījumu kopību, ir smags vai sevišķi smags noziegums, tad galīgais sods nosakāms pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, pilnīgi vai daļēji saskaitot piespriestos sodus. Šajā gadījumā soda laikā ieskaitāms sods, kas pilnīgi vai daļēji jau izciests pēc pirmā sprieduma.

Ievērojot apstākli, ka saskaņā ar Saldus rajona tiesas 2016.gada 18.augusta spriedumu /pers. A/ ir atzīts par vainīgu un sodīts par Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā un 193.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu, t.i., par smagu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, tad tiesa atzīst, ka galīgais sods /pers. A/ izskatāmajā lietā ir nosakāms pilnīgi vai daļēji saskaitot šajā lietā noteikto sodu ar Saldus rajona tiesas 2016.gada 18.augusta spriedumā /pers. A/ noteikto sodu.

Tiesa atzīst, ka pēc noziedzīgu nodarījumu kopības piemērojamais galīgais sods izskatāmajā lietā ir nosakāms, piemērojot sodu pilnīgas saskaitīšanas principu, jo sodu daļēja saskaitīšana ir iespējama gadījumos, kad tiek saskaitīti vienāda veida sodi. Izskatāmajā lietā ir veicama divu atšķirīga veida pamatsodu – brīvības atņemšana un piespiedu darbs, saskaitīšana.

Šajā kriminālprocesā tiesai nav izlemjamu jautājumu par kaitējuma kompensāciju, procesuālajiem izdevumiem un rīcību ar lietiskajiem pierādījumiem.

Šajā kriminālprocesā /pers. A/ drošības līdzeklis nav piemērots.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 512. pantu, tiesa

n o s p r i e d a

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā un sodīt ar piespiedu darbu uz 100 (simts) stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto un trešo daļu, galīgo sodu noteikt pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, izskatāmajā lietā noteiktajam sodam pilnībā pievienojot sodu, kas noteikts ar Saldus rajona tiesas 2016.gada 18.augusta spriedumu – brīvības atņemšana uz 1 (vienu) gadu un 6 (sešiem) mēnešiem, un sodīt /pers. A/ ar brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) gadu un 6 (sešiem) mēnešiem un piespiedu darbu uz 100 (simts) stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu soda laikā ieskaitīt pēc Saldus rajona tiesas 2016.gada 18.augusta sprieduma izciesto brīvības atņemšanas sodu no 2010.gada 25.oktobra līdz 2010.gada 27.oktobrim un no 2016.gada 4.aprīļa līdz sprieduma izskatāmajā lietā spēkā stāšanās dienai.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 52.panta 2.[1] daļu noteikt, ka piespiedu darba sods ir izpildāms patstāvīgi, piespiedu darba izpildi uzsākot pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas.

Spriedumu var pārsūdzēt vai protestēt tikai daļā par tiesas piespriesto sodu vai sakarā ar pieļautajiem procesa pārkāpumiem 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai, sūdzību vai protestu iesniedzot Kuldīgas rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2016.gada 10.novembrī.

Tiesnese L. Jansone